

มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมการปล่อยน้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรม

Legal Measures on the Controlling of Wastewater Discharged by Industrial Factories

ชลัช วงษ์วิทิต¹
Chalut Vongvitit

บทคัดย่อ

ปัญหามลพิษทางน้ำในประเทศไทยส่วนใหญ่แล้ว มักเกิดจากการปล่อยน้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรมลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ ซึ่งหากหน่วยงานภาครัฐยังไม่มีมาตรการทางกฎหมายในการที่จะควบคุมการปล่อยน้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรมที่มีประสิทธิภาพแล้วก็จะส่งผลกระทบต่อคุณภาพน้ำได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีวัตถุประสงค์ของการทำวิจัยในครั้งนี้ เพื่อให้ทราบถึงสภาพปัญหา พร้อมทั้งวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาดังกล่าว ทำให้สามารถหามาตรการทางกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมาแก้ไขปัญหารวมทั้งเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพและสามารถบังคับใช้ได้จริง

จากผลการวิจัยพบว่า กลไกสำคัญที่จะสามารถนำมาใช้แก้ปัญหามลพิษทางน้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรมให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้นั้นคือบรรดากฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการรักษาคุณภาพของสิ่งแวดล้อมทางน้ำ แต่ปัญหาย่อยที่การบังคับใช้กฎหมายพบว่า ยังขาดความเป็นเอกภาพในการบังคับใช้ โดยที่บทบัญญัติของกฎหมายนั้นไม่สอดคล้องกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน อีกทั้งยังมีความขัดแย้งในการนำไปปฏิบัติให้บรรลุผล จนทำให้เกิดช่องว่างของกฎหมาย ประกอบกับการที่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติยังขาดความรู้ ความเข้าใจในการบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพ

ผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่า ควรมีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องทั้งหมดให้สอดคล้องกัน โดยให้พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 เป็นกฎหมายหลักในการควบคุมมลพิษทางน้ำ และให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นหน่วยงานหลักที่จะรับผิดชอบในการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับมลพิษทางน้ำทั้งหมด และเข้มงวดในการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปล่อยน้ำเสียหรือของเสียจากโรงงานอุตสาหกรรมเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดอย่างเคร่งครัด ไม่ว่าจะเป็นมาตรฐานการระบายน้ำทิ้งลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ มาตรฐานระบบบำบัดน้ำเสีย หรือการกำจัดของเสียอันตราย รวมทั้งกำหนดบทลงโทษต่อผู้ก่อให้เกิดมลพิษทางน้ำในเชิงที่จะมีผลยับยั้งไม่ให้เกิดมลพิษทางน้ำอีกด้วย รวมทั้งดำเนินการตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการถ่ายโอนภารกิจให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ของตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เรื่องของการจัดการน้ำเสียและขยะมูลฝอย และเมื่อมีการถ่ายโอนภารกิจแล้วก็ควรกำหนดมาตรการที่จะกำกับดูแลการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับและกำหนดภาระความรับผิดชอบไปพร้อมกันด้วย

คำสำคัญ: กฎหมาย; การปล่อยน้ำเสีย; โรงงานอุตสาหกรรม

---

¹ อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี เลขที่ 140 หมู่ 4 ถนนติวานนท์ ตำบลบ้านกลาง อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี 12000, Email: vongvitit@gmail.com

---

Abstract

The problem of water pollution in Thailand most of the problem is caused by the industrial sector. If the government and private sectors do not alert to solve the problems, all these will certainly affect directly to the water quality. So, the researcher would like to show the solution and analyse the problem for the legal solution and introduce the ways to solve these problem.

As from the research, it is found that the important effective solutions on the controlling of wastewater discharged by industrial factories are by means of law, orders and direction. The management to solve these problems of the natural resorts effectively. But it is also found that the effective legal enforcement is not unity. As from the laws are neither really comparative at present nor clearly and effectively enforcement. So as to create the ineffective ways to solve the legal problems. Also, the officers are not clearly understand these laws enforcement effectively.

Therefore, the researcher would like to suggest or introduce the improvement of the natural environment of the Act B.E. 2535 as to be the main law in controlling water pollution that is under the main responsibility of the Ministry of Natural Resources and Environment, and also keep the restricted legal enforcement on the controlling of wastewater discharged by industrial factories as well as the standard, It is whether the standard of water drainage to the public water way, the standard system of water treatment or destroying the dangerous materials. All includes the introduction of punishment the persons who cause the danger in to the water way, and this is the effective solution to solve this water problem. Also to work along with local administrations as well as power distribution to them, so that they can effectively manage the environment of their areas, especially the water management and treatment of rubbish dirt when all these responsibilities have been transferred and these local offices should be strictly controlled and supervised all their responsibilities.

Keywords: Legal; Wastewater Discharged; Industrial Factories